

ח"כ דורנץ
פרוש הלשין

קיימות כלל, כדי לגבות את הכסף עבורן, ולהשתמש בו לצרכים אחרים. ברשימה שאותה הגיש לורנץ, נמצאים לפחות שני שה מוסדות שאינם קיימים, כולם נושאים את אותה הכתובת: ת.ד. 238 בני ברק.

ישיבות

דמה

אזה המוסדות:

- מתיבתא לצעירים מהוננים — נחלת יהודה — ת.ד. 238 בני ברק.
- מתיבתא מנשה השמעוני — חבל לכיש — ת.ד. 238 בני ברק.
- תלמוד תורה — מרכז אלומה — חבל לכיש — ת.ד. 238 בני ברק.
- כולל אברכים דברי שיר — בני ברק — ת.ד. 238 בני ברק.
- כולל תפארת מנחם — נחלת יהודה — ת.ד. 238 בני ברק.

(המשך בעמוד 50)

שליטתו. נראה היה כי המשבר יתחדש. אולם כאן בא דווקא אברמוביץ, אשר שיכנע את שר-הדתות להסכים לפשרה: הכסף יועבר למישרד-הדתות, אך יחולק על-פי רשימות תלמידי הישיבות שיועבר רו למישרד על-ידי ועד הישיבות.

הצעת הפשרה של אברמוביץ היתה מגורגת למדיניות היד החזקה של שר-הדתות, בכל הנוגע להשתוללות הכספית בחיי הדת בארץ. אברמוביץ סירב לכל הסדר של פשרה, אולם הוא לא הצליח לעמוד בי לחצים שהפעילו עליו אנשי אגודת ישראל, אל, ראשי מיסלגתו שלו, כיניהם שר הדת פנים והמישרד הד"ר יוסף בורג, ואף שר-האוצר שימחה ארליך עצמו.

אבו הצירא הסכים אומנם להסדר משר זה, הפוגע בישיבות שלא שייכות ל-אגודת ישראל, אולם לורנץ התנגד. היו לו ארבע סיבות טובות ביותר לרצות להעביר את הכסף ישירות.

● לורנץ ידע כי לפחות מחצית ראשי הישיבות לא יסכימו לקבל כסף ממסל-תי, "ציוני". הכוונה היא לישיבות החרדיות במיוחד, כישיבות ייטב לב, שהיא ישיבה של חסידי סאטמר, וישיבת תורה ויראה של נטורי קרתא. לורנץ רצה כי הכסף שידחה, יחזור אליו ולא אל משרד-הדתות.

● לורנץ קבע בעצמו את הסכומים אשר תקבל כל ישיבה, ולא על-פי מספר הלומדים בה, כפי שהבטיח. לדוגמה: ישיבת הרמב"ם, שבה 150 תלמידי ישיבה, קיבלה מלורנץ 20,000 לירות ואילו ישיבת דברי שיר בבני ברק, שלה רק 10 תלמידים, קיבלה 200,000 לירות!

● לורנץ גם "המציא" ישיבות שאינן

שר-האוצר ארליך

"אתה בעל-הבית"

לפתור את הבעיה. הוא הציע שלורנץ יפיג אל שר-האוצר ויבקש ממנו סכום כסף נוסף, אותו יתן לפרוש ולאברמוביץ. פרוש ואברמוביץ קבעו כי סכום הפיצוי שהם רוצים לישיבות שלהם הוא 2 מיליון לירות. עוד קבע הרב שך: "או ש-משגים עוד 2 מיליון לירות, או שמפרקים את ה-5 מיליונים של לורנץ ועורכים את הרשימה שלו מחדש".

נוגע ל-25 מיליוני לירות — אני מסכים. מה שנוגע ל-5 מיליונים שארליך רוצה לחלק בעצמו — זה לא עניין שלי. זה עניין של ארליך, והוא לא צריך את הסכמתו."

כמה ימים לאחר מכן התקשר שר-האוצר צר שימחה ארליך אל פרוש, ושאל אותו אם הוא מסכים לצורת החלוקה של 30 מיליון הלירות. שאותן הקצינה הממשלה לאגודת ישראל, ואם הוא, שר-האוצר, יכול להעביר את הסכום לאישור ועדת הכספים. תשובתו של פרוש הדהימה את ארליך: "מה שנוגע ל-25 מיליונים, אני מסכים. מה שנוגע ל-5 המיליונים שאתה רוצה לחלק בעצמך — בשביל מה אתה צריך לשאול אותי? אתה בעל-הבית."

המלשינים

לדין תורה

בתחילה לא הבין ארליך על מה מדבר פרוש. "אני מחלק 5 מיליון?" שאל את פרוש, "אני נותן לך 30 מיליון יונים ותעשו עם זה מה שאתם רוצים." אז סיפר פרוש לארליך על ההודעה ש-מסר לורנץ בשם שר-האוצר בסיעת אגודת ישראל. תגובתו של ארליך היתה הדהימה: "עית: 'לורנץ הוא שקרן. מעולם לא דיברתי-נו על כך. מעולם לא ביקשתי לחלק בעצמי מיליון, או חמישה מיליון. הצעתי לך 30 מיליון, בלי שום חלוקה'."

כשנדע דבר שיחת ארליך-פרוש ללורנץ, הוא התרגז שתרמיתו התגלתה, ופנה לאחד הרבנים הגדולים של אגודת ישראל, אברהם הלוי שך, מראשי ועצת גדולי התורה, וקרא לפרוש להתייצב לדין תורה בפניו. נימוקו של לורנץ לדין תורה היה: "פרוש הלשין עלי אצל ארליך, ליינץ, שחשד שגם הרב ח"כ אברמוביץ היה בין 'המלשינים' לארליך, הזמין גם אותו לדין תורה."

על חשיבות דין התורה שנערך בין לורנץ לבין פרוש ואברמוביץ, יעיד ה'תאריך בו זמן אליו הרב שך את הצדדים: מוצאי השבת שלאחר פורים. בי-דיון עצמו העלה לורנץ את האשמותיו כנגד השניים, בדבר ההלשנה בפני השר החילוני, ואילו פרוש ואברמוביץ חשפו בפני הרב שך את שקריו של לורנץ.

באותה ההודמנות סיפר אברמוביץ כי פור אשר שיעשע את הנוכחים וגרם בושת פנים ללורנץ, סיפר אברמוביץ: "ערב הבחירות לכנסת התמתי כאן, בנוכחות הרב שך, על התחייבות לפנות את מקומי בכנסת ללורנץ, אם אגודת ישראל תקבל רק שני מנדטים. כשהופעתי באסיפת בחירות בפני חסידי גור, תפסו אותי חסידי דים, ששמעו על החסכם, ורצו לרוק אותי מהבמה ולהתנכל לגופי ולנפשי. רק בנכות הרב שלהם, שבא לעזרתי ניצלו חיי. עכשיו, אם ישמעו החסידים שוויתרתי על ללורנץ, למען הישיבות הפרטיית שלו ולמען אינטיידיעמיה, על 5 מיליוני לירות, שיכלו לתמוך בכל בני הישיבות, הם יסקלו אותי באבנים."

הרב שך פסק כי לורנץ לא נהג כשורה כשיקרי, אולם הרב החכם, היודע את מצב היחסים המעורער בתוך סיעת אגודת ישראל בכנסת, ושלורנץ הוא אחד מסכי-דיו, לא רצה לחסש אשמים אלא דרך

שר-הדתות אברמוביץ

"תורה ויראה"

שר-האוצר, שימחה ארליך, יודע אף הוא על היחסים המעורערים בתוך אגודת ישראל. הוא צריך את אגודת ישראל שלמה, למען הקואליציה הממשלתית, לכן הסכים מייד לתת עוד 2 מיליון לירות מקופת המדינה.

כסף

"ציוני"

אולם עתה צצה בעייה אחרת, בי-דמותו של איש המספר"ל, שר-הדתות אהרון אברמוביץ. בשנה האחרונה ניסה אברמוביץ בכל כוחו להנהיג סדר בעניין חלוקת הכספים לישיבות. הדבר קשה, בכך הודה השר עצמו. לאחר שנים רבות בהן שלט יצחק רפאל על מישרד-הדתות, ועסקניו עשו בכספי הציבור ככל העילה על רוחם, מבלי להשאיר אחריהם רשיונות, קבלות או תקציבים, צריך השר להי-יות בלש פרטי מעולה כדי לדעת לאן הולך הכסף.

אברמוביץ, שנדהם מהסכם ארליך-לורנץ, המעביר כספים לישיבות מאחורי גבו ושלא לפי החוק, דרש כי הכסף עליו הסכימו ארליך ואגודת ישראל יעבור דרך קופת מישרד-הדתות.

לורנץ סירב. הוא דרש כי הכסף יע-בור ישירות לוועד הישיבות הנמצא בי-

ח"כים אברמוביץ וגרוס

סקלו אותי באבנים"